

Bohoslužby v Zábřeze 4.října 2015

Mk 10, 2-16

Milé sestry, milí bratři, farizeové připravili pro Ježíše další zkoušku. Mohli si to dovolit, vždyť patřili k elitě, platili za velmi zbožné a vzdělané. Pro lidi své doby byli určitými vzory. Proto je logické, že přicházejí za Ježíšem, aby vyzkoušeli jeho pravověrnost. Co tedy praví Ježíš v otázce manželství, či spíše rozluky manželství? Patrně se jednalo o téma, které bylo docela živé, jistě ho nejen farizeové, ale i mnoho Ješových posluchačů řešilo.

Je tak trochu otázkou, v čem je zde ta zkouška? Ona odpověď se zdá být přeci poměrně jasná. Zákon dává možnost propustit manželku a tak je asi těžko představitelné, že by Ježíš říkal něco jiného. Snad jen v případě, že bych chtěl být přísnější než farizeové a řekl, že možnost tu sice je, ale zbožnější je tuto možnost nevyužít. To by ale nevycházel z Písma, nýbrž zaváděl sám nějaký přísnější režim. Vzhledem k tomu, že ve vztahu k hříšníkům je docela shovívavý, tak by nejspíš dost překvapil tím, že by nasadil přísnější latku.

Ježíš svou odpověď začíná odkazem k Mojžíšovi. To je správné. Co ustanovil Mojžíš? Dovolil napsat lístek a tak je to dovoleno. To by mohl být velice rychlý závěr a patrně by nevzbudil příliš odporu. U farizeů ani u posluchačů. Mojžíš to dovolil, tak se tím nemusíme trápit. Vše zůstává při starém. Jenže v dalších slovech přeci jen Ježíš ukazuje, že zase tak jednoduché to není. V Zákoně se píše, že může být dán rozlukový lístek. Ale také je dobré vědět, proč? Co se jím řeší a je-li to opravdu vůle Boží. Ježíš nechce zpochybnit slovo Zákona, ale nabádá k tomu, aby nad ním posluchač bedlivě přemýšlel. Rozlukový lístek je ústupek tvrdému srdci. Otázce, je-li dovoleno ženu propustit, se tak dostává odpovědi, že možné to sice je, ale jen za předpokladu, že dojde k pozměnění pohledu na manželství. Už v tom textu, který mluví o rozlukovém lístku v Zákoně, je rozluka podmíněna dvěma věcmi. První věcí je, že ta žena nenalezne milost. To mluví o tvrdém srdci. Druhou věcí je, že tu milost nenajde, když muž u ní zjistí něco zlého, něco, co jí činí nečistou. Správně tak ukazuje Ježíš, že tato možnost propuštění není dána k libovolnému opuštění svazku mezi mužem a ženou, ale je dána jako krok, který přichází ve chvíli, kdy se muž u ženy přes něco nedokáže přenést. Jak tedy komentuje Ježíš, možnost je dána proto, protože mužské srdce se nedokáže slitovat, je tvrdé a neodpouští. Jestliže však v Ježíši vítězí milost a slitování nad zarputilou spravedlností, pak pomíjí i důvod toho, proč muž smí propustit svou ženu. Vždyť se zde krásně zrcadlí vztah Boha a člověka. Hospodin, Bůh Zákona Mojžíšova jedná čistě právně, je soudcem bez milosti. Ale Ježíš jej ukazuje jako toho, který je naopak slitovný, shovívavý. Člověk smí zakoušet Boží milost, která je odkazem ke

stvoření. Člověk nebyl stvořen k tomu, aby propadl soudu bez milosti. Proto přichází milost, aby člověk našel svou čistotu Božího stvoření. A stejně to Ježíš ukazuje i ve vztahu k manželství. To, co plyne z ustanovení Mojžíše, to není Boží záměr. Ten je ukázán ve stvoření, když je člověk učiněn jako muž a žena, když se ti dva stávají jedním tělem. Základním měřítkem ve vztahu muže a ženy je tedy pro Ježíše to, jak věci uspořádal Bůh a nikoliv to, jak reaguje Zákon na porušení Božího díla.

Odkazem ke stvoření tak Ježíš říká, že vzdor Mojžíšovu ustavení muž prostě ženu propustit nemůže. Zejména poznává-li sílu Boží milosti. Stal by se tak soudcem sám nad sebou, neboť by nad milost postavil své zadostiučinění. Ježíš tak vlastně na otázku po rozluce manželství odkazuje k jeho samotnému základu. A tak nás nutí nad tím přemýšlet. Z čeho manželství vychází? Co je jeho základem? Na čem stojí? A co tedy může být důvodem jeho zrušení? Chceme-li řešit otázku, jestli je možné, aby muž propustil ženu, je třeba se nejdřív zamyslet nad tím, z čeho ji propouští, co tímto krokem vlastně ruší?

Otázka po rozvodech nebyla aktuální jen v době Ježíšově. Je aktuální stále. Nedá člověku spát a tak se samozřejmě i dnes ptáme, je-li to v pořádku. I když? Ptáme se na to vůbec? A nebo spíš jen hledáme cestu, jak rozvody ospravedlnit? Nicméně je na místě otázka, zda-li je opravdu podstatné ptát se, je-li v pořádku, že se lidé rozvádějí. Ježíš nám ukázal, že naše pozornost se má zaměřit trochu jinak. S tím, že se lidé rozvádějí, neuděláme nic jen tím, že řekneme, je to špatné. Spíš než o rozvodech, měli bychom mluvit o manželství, rodině, jejich smyslu a hodnotě. Připomínáme si dnes, že máme Bohu zač děkovat. I když se třeba neurodily rekordní počty ovoce a obilí, přece jen smíme děkovat za tento dar k životu. Ovšem krásným Božím darem je právě i manželství a společenství rodiny. Smíme Bohu děkovat, že nám je dává a že nás učí, jak si takových darů vážit. Nejsou žádnou samozřejmostí.

Co se manželů týče, zaznělo od Ježíše důležité slovo. Manželství ustavil Bůh a dal, že se manželé stanou jedním tělem. To je krásné svědectví. Manželé nejsou dva jedinci svázáni nějakým kusem papíru či jen dobrým slovem. Jsou jedno tělo, jsou jeden. A jako tento jeden jsou obrazem Božím. U tohoto obrazu si můžeme uvědomit, v čem je hodnota manželství. Nejde jen o soužití dvou lidí, jde o to, že mají jeden společný cíl, jejich existence jako rodiny zapadá do Božího díla. Tady je hodně důležité si uvědomit, že společně jsou Božím nástrojem, svědectvím Božího díla s člověkem, ale také svědkem pro své okolí. A samozřejmě jsou svědkem svým dětem. Mimo otázku rozvodu jsme četli v dnešním evangeliu, že Ježíš má rád děti, přijímá je, označuje za dědice království. Velmi mu záleží na tom, aby mu děti patřily, aby ho znaly, aby k němu zkrátka našly cestu. Zde je úloha rodičů jako svědků nezastupitelná. Když si uvědomíme tuto službu rodičů, vidíme i docela důležité věci pro manželství. Má svůj smysl, když manželé jako jedno tělo stojí ve službě. To znamená, že konají společně. Ne každý sám, každý na svém, ale jako jeden. Tady bych zmínil zejména chvíle před Pánem Bohem. Manželé před ním nestojí každý sám, ale stojí společně. Proto je logické, když společně také otevírají

Boží slovo, čtou jej a společně se modlí. Stejně jako u lidského života i u života rodiny je toto neodmyslitelný základ. Na čem jiném stavět, ne-li právě na tom, že nejen jako jedinci, ale i jako manželé stojíme ve službě Bohu, hledáme jeho vůli, poznáváme na každý den jeho cesty. V tom je tedy hodnota manželství. Není jen chvilkovým souběhem dvou lidských cest, ale je to splynutí těchto cest do sebe. Z toho vyplývá i pohled na manžele či manželku. Není to přeci někdo cizí, ale je to má součást. Vezměme si, že bychom tak jako o manželství přemýšleli o svém těle. Mám problém s rukou, tak místo k lékaři vezmu něco ostrého a ruku si useknu. Chvilí to bude bolet, ale pak to bude dobré. A třeba časem získám kvalitní protézu. Když takto smýšlíme o jedné části svého těla, proč bychom nemohli smýšlet i o jiné? A pokud nám stojí zato do jedné části těla dát vše, co máme, jen aby byla zdravá, proč to tak nečiníme se svými ženami, svými muži?

Dost možná i před námi stojí otázka ohledně manželství a rodiny jako určitá zkouška. Vidíme, že ne všechno funguje ideálně. Mnohokrát můžeme toužit po smíření, o spolupráci, po společném hledání cest s tím druhým a ono to zkrátka nejde. Nechce slyšet, nemá chuť, má jiné hodnoty. Myslím, že zde je moc krásné poznání, že manželství je obrazem vztahu Boha a jeho lidu. Kolikrát Boží lid se odcizil Bohu? Kolikrát my sami jsme se otočili zády, dělali, že neslyšíme? Kolikrát jsme šli jinou cestou a nechtěli s Bohem hovořit o jeho cestách. Kolikrát jsme jej zranili svým jednáním, zradili svými činy? A co na to Bůh? Bůh čeká na návrat, čeká na obrácení na změnu lidské cesty. Posílá svého Syna, aby člověka volal zpět. Nedává konečné slovo hněvu, ale své lásce. A to je v takovém svazku, jako je manželství, to nejdůležitější. Je zde víra, naděje a láska. Smíme věřit, že s Boží pomocí se naše tělo uzdraví, smíme mít naději, že Bůh jedná a dovede své dílo k cíli a smíme mít lásku, která nesoudí, ale dává sebe sama jako oběť života. Ne všechno funguje ideálně, ale to přece není důvod se vzdávat, opouštět hodnoty, které nám byly předány. Dost možná, že i ti Ježíšovi posluchači sváděli své zápasy s tím, co viděli kolem sebe a pomalu přestávali vidět věci tak vážně. Rozvedl ses? A co má být? Máš milenku? Nejsi sám. Zanedbáváš ženu, muže? Máš přece nárok věnovat se sám sobě. Říká ti někdo, že to děláš takto špatně? Kašli na něj, vždyť co on ví o životě? A podobně by se dalo pokračovat docela dlouho. Důležité je zde vědět, z čeho vychází Ježíš. O životě toho ví víc než my. Ví toho i o nás samotných víc než my. A tak mu můžeme věřit, že by neřikal nic, co by pro nás nebylo zvládnutelné. Množství a samozřejmost rozvodů kolem nás mám podsouvá myšlenku, že je třeba hledat cestu, jak se s tím prostě smířit a dotýčným situaci ještě víc nekomplikovat. Jenže Ježíš říká, že rozlukový lístek není řešení. Říká nám, že manželství je přeci dar, je to krásné mít jeden druhého. Když si tedy nevíme rady a zdá se nám, že jsme v koncích, nebylo lepší prosit Ježíše, aby nás naučil, jak s tímto darem zacházet, než se ho prostě vzdávat? Nad lidskou slabostí, nad lidským hříchem a tvrdým srdcem zazářila Boží milost. Proč tedy máme odsekávat část svého těla, když je zde lékař, který je dokáže uzdravit?

Pane Ježíši, přišel jsi do našeho světa, vstoupil do našich životů i našich vztahů. Děkujeme, že smíme poznávat, jak vzácný dar nám dáváš v rodině. Prosíme dej, ať s tímto darem umíme dobře naložit, ať i jej umíme použít ke společnému růstu tvého těla.

Neděle 4.října 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Úterý, 01 Březen 2016 10:48 -

Amen.